

Motion till riksdagen 2020/21:3039

av **Annicka Engblom (M)**

Införlivande av säl och skarv i viltförvaltningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva säl och skarv i länens viltförvaltningsplaner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste decennierna har stammen av säl ökat, vilket i sig är positivt med tanke på den stora säldöd som drabbade våra vatten i mitten på 80-talet, men de senaste åren har beståndet eskalerat allt snabbare i antal och det finns idag uppemot 50 000 individer av främst gråsäl i svenska vatten.

Även populationen av främst mellanskarv har ökat och detta mycket kraftigt. Siffror från Fiskeriverket visar på en mångdubbling sedan 70-talet, från tusentalet till dagens siffror med över 200 000 individer. Enligt en projektrapport från Nationellt Centrum för Miljö och Energi (DCE) vid Århus universitet i Danmark är Sverige det land i Europa som har överlägset störst antal skarvar. I exempelvis Stockholms skärgård har populationen gått från i princip inga bon alls till cirka 5 500 bon på drygt 15 år. Situationen är liknande längs hela Östersjökusten.

Det allt mer utbredda beståndet av gråsäl och främst mellanskarv innebär att sportfisket, husbehovsfisket, men allra främst yrkesfisket, som redan bedriver verksamhet under mycket hårda förhållanden, får en ännu svårare arbetssituation att hantera. Forskning visar att säl och skarv äter sammanlagt många gånger större mängd torsk, abborre och öring än vad yrkesfisket fångar under ett helt år. För yrkesfisket, en av Sveriges basnäringar, är detta synnerligen negativt. Det kustnära yrkesfisket drabbas både av en gradvis minskning av fiskbestånd och av skador på redskap som årligen beräknas uppgå till 50 miljoner kronor. Sälen bär dessutom på en parasit som negativt påverkar torskens kondition och levnadsvillkor.

Då det bland annat är människans agerande som gett konsekvenser på bestånden av gråsäl och skarv borde vi ta ansvar för att återställa balansen i det ekologiska systemet. En parallell återfinns i den kontrollerade jakten på älg, rådjur, vildsvin m.m. som syftar till att bevara en ekologisk balans.

I juli 2019 beslutade regeringen om en ändring i jaktförordningen som möjliggör för licensjakt på gråsäl efter bedömning av Naturvårdsverket om jakten är vetenskapligt befogad ur ett ekosystemperspektiv. Detta efter ett tillkännagivande av riksdagen. Naturvårdsverket fick även i uppgift att se över den nationella förvaltningsplanen för gråsäl och föreslå åtgärder för att skydda torskbestånden.

Regeringens beslut om licensjakt är ett steg i rätt riktning, men en problematik som lyfts fram av bland annat Jägarförbundet är behovet av inventering av sälbeståndet. Det finns en god kännedom om detta hos landets länsstyrelser, varför hanteringen av skydds- och licensjakt på gråsäl bör överföras till regional nivå.

Dessutom behöver även skarven införlivas i länens viltförvaltningsplaner för att avhjälpa problemet med de skador som både säl och skarv åstadkommer på fiskbestånden. Behovet av en mer aktiv förvaltningspolitik direkt kopplad till bestånden av säl och skarv kan inte nog understrykas. En levande havsmiljö tillsammans med ett kustnära och levande fiske bör balanseras mellan fiskbeståndens återväxt, sälens och skarvens antal och yrkesfiskarnas fångstmöjligheter. Därför bör regeringen, liksom för andra predatoriska arter, utveckla en än mer aktiv, forskningsbelagd och systematisk förvaltningspolitik även för beståndet av säl och skarv.

Annicka Engblom (M)